

Raadsvoorstel

Onderwerp Zaakid	Programmabegroting 2026-2029 2025-120830
Auteur	Esther Heeres +31793469168 E.M.Heeres@zoetermeer.nl
Gemeentesecretaris a.i.	Meijer, A.S.
Afdelingshoofd	Schippers H.M. (Marcel)
Portefeuillehouder	Wethouder Iedema
Medeverantwoordelijke(n)	

Uiterste behandeldatum (+ reden)	Begrotingsdebat 10 november 2025
Programma(s)	Alle
Eerdere besluitvorming	
Samenvatting	<p>De Programmabegroting 2026 - 2029 is inclusief de uitkomsten van het perspectiefdebat, de (gecorrigeerde) meicirculaire, raadsbesluiten tot en met juli 2025 en de meerjarige gevolgen van het Tweede Tussenbericht 2025.</p> <p>Dankzij een omvangrijk pakket aan bezuinigings- en dekkingsmaatregelen van ruim € 23 mln., inclusief een eenmalige inzet van € 5 mln. uit de algemene reserve is het gelukt om voor 2026 een sluitende begroting te presenteren. Dit is een belangrijke mijlpaal, omdat het de gemeente in staat stelt om onder repressief toezicht van de provincie te blijven opereren. Tegelijkertijd is het financiële perspectief voor de jaren na 2026 zorgelijk. Vanaf 2027 lopen de tekorten structureel op, met een verwachte negatieve begrotingssaldo van ruim € 22 mln. in 2029. Deze ontwikkeling vraagt om een scherpe bestuurlijke koers en een zorgvuldige afweging van ambities en middelen. Daarbij wordt de blik gericht op de toekomst waarbij keuzes gemaakt moeten worden die bijdragen aan de robuustheid van onze stad en organisatie.</p> <p>De programmabegroting is via een digitaal portaal beschikbaar. Het adres voor de website/digitaal portaal is: https://zoetermeer.begrotingsapp.nl/</p>
Bijlagen	<ol style="list-style-type: none">1. Programmabegroting 2026-20292. Bijlage college: producten, kosten en prestaties (ter kennisname)

Raadsbesluit

Programmabegroting 2026-2029
2025-120830

De raad van de gemeente Zoetermeer;
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 23 september 2025

besluit

1. Het tijdens het Perspectiefdebat 2025 aangenomen amendement 2506-L Zwemcheque van € 121.000 (een alternatieve bezuiniging in programma 4) in de Programmabegroting 2026-2029 te verwerken door de volgende alternatieve bezuinigingen vast te stellen:
 - a. een besparing op de zwemcheque door realistisch begroten vanaf 2026 jaarlijks € 40.000;
 - b. het afschaffen van gereserveerd budget voor topsportevenementen vanaf 2026 jaarlijks € 41.000;
 - c. het verlagen van subsidie voor culturele basisinstellingen vanaf 2026 jaarlijks € 40.000.
2. De volgende meerjarige afwijkingen voortkomend uit het Tweede Tussenbericht 2025 vast te stellen en in de Programmabegroting 2026-2029 te verwerken:
 - a. lasten Aanbrengen van zonwering scholencomplex Spitsbergen (programma 1): gedurende 15 jaar vanaf 2027 € 8.000;
 - b. lagere lasten Leerlingenvervoer (programma 1): vanaf 2026 € 100.000;
 - c. lagere lasten Oploop nieuw Beschut Werk (programma 1): in 2026 € 149.000, in 2027 € 158.000, in 2028 € 177.000 en vanaf 2029 € 208.000;
 - d. hogere lasten doorontwikkeling Lokale Teams (programma 2): in 2026 € 198.000;
 - e. hogere lasten Programma Toekomstbestendige jeugdhulp - project aansluiting onderwijs-jeugdhulp (programma 2): in 2026 € 270.000;
 - f. hogere lasten Jeugdhulpvervoer (programma 2): vanaf 2026 € 407.000;
 - g. hogere lasten Prijscompensatie specialistische jeugdhulp (programma 2): vanaf 2026 € 854.000 ten laste van OAD;
 - h. hogere lasten Specialistische jeugdhulp (programma 2): vanaf 2026 € 450.000;
 - i. lagere lasten Crisisorganisatie Sociaal Domein (programma 2): in 2026 € 523.000;
 - j. hogere lasten Vroegsignalering onbegrepen gedrag (programma 2): in 2026 en 2027 € 158.000 te dekken via subsidie van ZonMw (budgettair neutraal);
 - k. lagere lasten Wmo hulpmiddelen (programma 2): in 2028 € 300.000 en in 2029 € 400.000;
 - l. lagere lasten Wmo huishoudelijke hulp (programma 2): in 2028 € 100.000 en in 2029 € 150.000;
 - m. lagere lasten WMO ondersteuning thuis (programma 2): in 2026 € 400.000, in 2027 € 350.000, in 2028 € 300.000 en vanaf 2029 € 250.000;
 - n. hogere lasten Wmo maaltijdvoorzieningen (programma 2): vanaf 2026 € 50.000;
 - o. hogere lasten Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) (programma 3): vanaf 2026 € 200.000 te dekken met rijkssubsidie (budgettair neutraal);
 - p. hogere lasten Huur tijdelijke Nelson Mandelabrug (programma 3): in 2026 en 2027 € 93.000;
 - q. budget Tijdelijk gronddepot Nieuwe Driemanspolder (programma 3): in 2026 en 2027 verhogen lasten en baten € 100.000. (budgettair neutraal);
 - r. vrijval Bezuinigingsmaatregel Vervangingsinvesteringen kapitaliseren (programma 3):
 - voordeel in 2026 € 294.000, in 2027 € 221.000, in 2028 € 217.000 en in 2029 € 212.000 toe te voegen aan de post Veroudering van de stad;

- s. Herziening kapitaallasten en VTA 2026-2029 (programma 3):
 - lagere lasten in 2026 € 440.000, in 2027 € 592.000 en in 2028 € 27.000;
 - hogere lasten in 2029 € 2.000
 - t. hogere lasten Media (programma 4): in 2026 € 39.000 en vanaf 2027 € 59.000;
 - u. budget Kunstopdrachten in openbare ruimte (programma 4): in 2026 € 43.000 te onttrekken uit de reserve beeldende kunst in openbare ruimte;
 - v. kapitaallasten PV panelen versnelde aanpak klimaatproblematiek Leidsewallen 80/CKC (programma 4): vanaf 2027 € 5.000;
 - w. budget exploitatielasten huisvesting lokale teams Jeugd en onderwijs (programma 4): vanaf 2027 € 84.000 te dekken uit budget frictiekosten Jeugd en onderwijs;
 - x. lasten voor de Uitwerking motie 85 Geef plaats aan subsidies waar ze thuishoren (programma 4): vanaf 2026 € 52.000;
 - y. hogere baten Systematiek overheadtoerekening aan projecten, bezuinigingsmaatregel 302 (Overhead): in 2026 € 1,159 mln., in 2027 € 1,063 mln., in 2028 € 1,031 mln. en in 2029 € 0,999 mln.;
 - z. lagere baten Opbrengst toeristenbelasting (OAD): in 2026 en 2027 € 210.000;
 - aa. vrijval Reservering taakmutaties (OAD): in 2026 € 500.000;
 - bb. Rente per saldo (OAD):
 - lagere baten in 2026 € 750.000;
 - hogere baten in 2027 € 100.000, in 2028 en 2029 € 800.000;
 - cc. lagere lasten Loonbudget naar Pmax-1 (OAD): vanaf 2026 € 1 mln.;
 - dd. lagere lasten Prijscompensatie sociaal domein (OAD): vanaf 2026 € 854.000;
 - ee. Meicirculaire (OAD):
 - lagere baten in 2026 € 315.000;
 - hogere baten in 2027 € 481.000;
 - lagere baten in 2028 € 1,163 mln. en in 2029 € 237.000;
 - ff. Reservering veroudering van de stad (OAD):
 - toe te voegen in 2026 € 294.000, in 2027 € 221.000, in 2028 € 217.000 en in 2029 € 212.000 ten laste van OAD.
3. De afschrijvingstermijnen vast te stellen zoals opgenomen in Bijlage 13 van de Programmabegroting 2026-2029.
 4. De streefwaarde van de effectindicator Waardering inwoners voor speel- en stadsboerderijen (doelstelling 4.1 Bevorderen laagdrempelig toegankelijke culturele -, sport-, groen- en speelvoorzieningen) te wijzigen van 7,5 naar 7,8.
 5. De streefwaarde van de effectindicator Waardering inwoners voor wijk- en schooltuinen (doelstelling 4.1 Bevorderen laagdrempelig toegankelijke culturele -, sport-, groen- en speelvoorzieningen) te wijzigen van 7,5 naar 7,7.
 6. De streefwaarde van de effectindicator %Inwoners dat sport beoefent (doelstelling 4.2 Bevorderen levendige stad) in het jaartal 2028 te wijzigen van 73% naar 75%.
 7. De streefwaarde van de effectindicator Aantal bezoekers stads- en speelboerderijen en wijk- en schooltuinen (doelstelling 4.2 Bevorderen levendige stad) in het jaartal 2027 te wijzigen van 325.000 naar 330.000 en in het jaartal 2028 van 325.000 naar 335.000.
 8. De Programmabegroting 2026 vast te stellen en kennis te nemen van de meerjarenraming 2027-2029 met daarin verwerkt de uitgangspunten, beleidswijzigingen, bezuinigings- en dekkingsvoorstellen opgenomen in de Perspectiefnota 2026, de bij het Perspectiefdebat 2025 aangenomen moties en amendementen, en de onder besluiten 1 tot en met 7 genoemde aanpassingen na het uitbrengen van de Perspectiefnota 2026.

Over dit besluit geen referendum mogelijk te maken omdat het de vaststelling van de Programmabegroting 2026-2029 betreft. Dit besluit treedt in werking de dag na bekendmaking.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 10 november 2025

de griffier,

de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM

drs. M.J. Bezuijen

Toelichting

De Perspectiefnota inclusief meicirculaire sloot met een saldo van € 1,146 mln. negatief in 2026.

Hier zit een omvangrijk pakket aan bezuinigings- en dekkingsmaatregelen van ruim € 23 mln. in, inclusief een eenmalige inzet van € 5 mln. uit de algemene reserve (surplus).

De bezuinigingen zijn verder doorgerekend en geven een groter voordeel (van € 2 mln.) dan bij de Perspectiefnota ingeschat. Hierdoor is meerjarig perspectief verbeterd en is de begroting voor 2026 sluitend. Dit is een belangrijke mijlpaal, omdat het de gemeente in staat stelt om onder repressief toezicht van de provincie te blijven opereren.

Tegelijkertijd is het financiële perspectief voor de jaren na 2026 zorgelijk. Vanaf 2027 lopen de tekorten structureel op, met een verwachte negatieve begrotingssaldo van ruim € 22 mln. in 2029.

Bedragen * € 1.000

Financieel perspectief op hoofdlijn					
Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029
Programmabegroting 2025-2028	-10.306	-31.352	-32.893	-39.159	-42.932
Raadsbesluiten tot en met april 2025	-350	164	-9	-79	-18
Mutaties TB1	3.268	-2.854	-2.814	-578	-1.320
Algemene uitkering, voorjaarsnota rijk	2.750	10.000	10.000	2.500	2.500
Programmabegroting 2026-2029 excl. dekking	-4.637	-24.042	-25.715	-37.316	-41.770
Bezuinigings- en dekkingsvoorstellen	0	23.211	16.569	16.628	16.686
Perspectiefnota 2026-2029	-4.637	-831	-9.146	-20.688	-25.084
Aanpassingen meicirculaire	-256	-315	481	-1.163	-237
Saldo bij perspectiefdebat	-4.893	-1.146	-8.665	-21.851	-25.321
Raadsbesluiten mei tot en met juli 2025	-45	-223	-45	-45	-45
Ontwikkelingen na perspectiefdebat	4.319	1.788	2.043	2.789	2.831
Begrotingssaldo 2026-2029	-619	420	-6.667	-19.107	-22.535